

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.

ครั้งที่ ๑๗

วันศุกร์ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกิตติ วะสีนนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๓. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๔. นายกล้านรงค์ จันทิก	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๕. นายประมุท สุตะบุตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริภาร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	เลขานุการคณะกรรมการ
๙. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา	
๑๐. พลอากาศเอก ทรงธรรม โชคคณาพิทักษ์	
๑๑. พลอากาศเอก ธงชัย แฉล้มเขตร	
๑๒. พลเรือเอก ธีรธร ขจิตสุวรรณ	
๑๓. นายนิติไชย เกษมมงคล	
๑๔. ศาสตราจารย์คลินิกนิเวศน์ นันทจิต	
๑๕. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์	
๑๖. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	
๑๗. พลเอก โปฏก บุนนาค	
๑๘. พลตำรวจเอก พิเชิต ควรเดชะคุปต์	
๑๙. พลเอก วลิต โรจนภักดี	
๒๐. พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์	
๒๑. นายภัทร คำพิทักษ์	
๒๒. นายภาณุ อุทัยรัตน์	
๒๓. พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง	
๒๔. พลอากาศเอก สุทธิพันธ์ กฤษณคุปต์	
๒๕. นางสาวสุภา ปิยะจิตติ	
๒๖. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	

กรรมการวิสามัญผู้ลาการประชุม คือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒. ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๓. นายสีมา สีมานันท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ โฆษกคณะกรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์เจษฎ์ โทณะวณิก
๖. พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ
๗. พลเอก สรรชัย อจลานนท์
๘. พลอากาศเอก สุทธิพงษ์ อินทริยงค์
๙. พลเอก อภิวัชร์ หมื่นสวัสดิ์

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายประสาธ พงษ์ศิริภักย์
๒. นายมานะ นิมิตรมงคล
๓. นายวิเชียร ชูบโรสง
๔. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
การบริหารราชการแผ่นดิน
๒. นายวิษณุพล ฉวีวรรณ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๓. นางสาวสุจิตตา มโหธร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

๑. นายสุรพงษ์ อินทรถาวร	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
๒. นายภูเทพ ทวีโชติธนากุล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๓. นายอภิชาติ ปุณยธัญพงศ์	พนักงานไต่สวนชำนาญการพิเศษ
๔. นางสาวอพารินทร์ ลิ้มธเนศกุล	พนักงานไต่สวนชำนาญการ
๕. นายชัต บุญเงิน	พนักงานไต่สวนปฏิบัติการ
๖. นางสาวรุ่งรัตน์ ดำรงบุญ	พนักงานไต่สวนปฏิบัติการ
๗. นายไสว ไชยแสง	พนักงานไต่สวนปฏิบัติการ
๘. นางสาวอลิสรา รักบ้านเกิด	เจ้าหน้าที่การต่างประเทศปฏิบัติการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกุล	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๒. ร้อยโท อีธรรม วรรณโกวิท	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช
๓. นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานนท์
๔. พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรคนันท์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญฯ ตามข้อบังคับการประชุม คือ

นางธัญญา ศรีสุพรรณ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒ |
|--------------------|---|

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุม พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธานคณะกรรมการการวิสามัญได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ บุคคลภายนอกขออนุญาตเข้าร่วมประชุม คือ

๑.๑.๑ พันตำรวจเอก อมรฤทธิ์ คชกุล	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๑.๑.๒ ร้อยโท อีธรรม วรรณโกวิท	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช
๑.๑.๓ นายชาญวิทย์ ไกรฤกษ์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสีมา สีมานนท์

๑.๑.๔ พันตำรวจตรี ปุณณวิช อรรคนันท์ ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา

ที่ประชุมอนุญาต

๑.๒ เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ฉบับที่ ๘ วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐
ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

- รับรองบันทึกการประชุม
มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง โดยไม่มีการ
แก้ไข ดังนี้
- ๒.๑ ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
- ๒.๑ ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. (ทบทวนประเด็นการพิจารณาหมวด ๒ การไต่สวน)
ที่ประชุมได้พิจารณาผลการหารือร่วมกันระหว่างกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทน
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. และผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
รวมทั้งผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แล้วนำเสนอผลการหารือร่วมกันต่อที่ประชุม
กรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาอีกครั้ง ปรากฏผลเป็นดังนี้

มาตรา ๔๗

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

ประเด็นการพิจารณา ตามที่ที่ประชุมมีมติให้รอการพิจารณาความเห็นของ
กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กรณีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อขยาย
เวลาในการไต่สวนตามมาตรา ๔๗ จาก ๑ ปีเป็น ๒ ปี และความในวรรคสามจาก ๒ ปีเป็น ๓ ปี
รวมทั้งความในวรรคห้าที่ประชุมได้ให้ความเห็นไว้ว่า กรณีการกำหนดระยะเวลาแบ่งเป็น ๒ กรณี
คือ กำหนดภายใต้กำหนดอายุความและกรอบตามมาตรา ๕๕ (๑) ซึ่งเห็นควรให้ตัดกรอบระยะเวลา
ตามมาตรา ๕๕ (๑) ออก

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. มีความเห็นว่า กรณีแก้ไขเพิ่มเติม
ระยะเวลาตามมาตรา ๔๗ หากเป็นระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้ง

สามารถให้ความเป็นธรรม และทำให้คดีการทุจริตดำเนินไปได้โดยสะดวก คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ไม่มีข้อขัดข้องที่จะแก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนกรณีการตัดอายุความ มาตรา ๕๕ (๑) ในวรรคห้าด้วย

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๗ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน โดยในกรณีที่จำเป็นต้องมีการไต่สวน ต้องไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งสัปดาห์นับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน

ในการกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความรวดเร็ว ความยากง่ายของการไต่สวน และอายุความของการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยจะระบุนระยะเวลาของการไต่สวนข้อกล่าวหาแต่ละประเภทที่แตกต่างกันก็ได้

ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้แต่รวมแล้วต้องไม่เกินสองสามปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่ต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงานของต่างประเทศดำเนินการไต่สวนให้ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายระยะเวลาออกเท่าที่จำเป็นก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับแจ้งจากผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินว่ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยพลัน โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ภายใต้กำหนดอายุความและระยะเวลาตามมาตร ๕๕ (๑) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวน และมีความเห็น หรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีโดยเร็ว”

มาตรา ๔๘

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๘ ในกรณีใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาไม่เห็นว่าจะเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาหรือไม่ ให้เลขาธิการหรือผู้อำนวยการมอบหมายตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นก่อนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด หากตรวจสอบเบื้องต้นแล้วพบว่าข้อเท็จจริงนั้นมีข้อมูลหรือรายละเอียดไม่เพียงพอที่จะดำเนินการต่อไป หรือความผิดที่กล่าวหานั้นไม่ได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ห้ามไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ (๑) ให้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณา ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับข้อเท็จจริงนั้น ตามระยะเวลาและวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำสั่งไม่รับเรื่องไว้พิจารณาแล้ว ถ้าเป็นกรณีที่มิได้กล่าวหาให้หนังสือแจ้งให้ผู้กล่าวหาทราบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการช่วยหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ คำกล่าวหาใดที่ไม่มีเหตุที่ไม่รับไว้พิจารณาตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการไต่สวนต่อไป ผู้กล่าวหาซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับเรื่องไว้พิจารณาของกรรมการตามวรรคสอง อาจมีหนังสือขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาทบทวนคำสั่งนั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสอง

ในการตรวจสอบเบื้องต้นให้เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนมีอำนาจตามมาตรา ๓๓ (๑) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียกเอกสารหรือหลักฐานหรือเรียกมาให้ถ้อยคำ และมีอำนาจตามมาตรา ๓๓ (๒) (๓) และ (๔) ด้วย”

มาตรา ๕๐

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประเด็นอภิปราย

ประเด็นที่เสนอต่อที่ประชุม ผลการหารือร่วมกันได้มีการเสนอตัดความในมาตรา ๕๐ ออก จึงขอเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

คณะกรรมการการวิสามัญมีความเห็นว่า ตามที่ที่ประชุมได้หารือว่า ประเด็นตามมาตรา ๕๐ ไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้

ในการนี้ กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ไม่ขัดข้องที่จะมีการตัดความในมาตรา ๕๐ ออก

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๐ ดังนี้

“มาตรา ๕๐ ให้เพิ่มความในมาตรา ๔๔ และมาตรา ๗๕ มาใช้บังคับด้วยกรณีนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยมิได้มีข้อกล่าวหาด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๕๑

รอกการพิจารณา

ประเด็นอภิปราย

ประเด็นที่เสนอต่อที่ประชุม การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ ดังกล่าว กรรมการธิการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. และกรรมการธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นว่า ความในมาตรา ๕๑ เป็นการวางกรอบระยะเวลาในแต่ละคดี ซึ่งการแก้ไขดังกล่าว กรธ. ไม่ขัดข้อง

คณะกรรมการธิการวิสามัญบางส่วนมีความเห็นว่า ความในวรรคห้าเดิมกรณี คณะกรรมการไต่สวนดำเนินการไต่สวน ไม่ควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ เพราะอาจทำให้เกิดกรณีหมดระยะเวลาในการดำเนินการได้ จึงควรใช้อายุความเป็นกรอบการดำเนินการแทน

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เสนอความเห็นว่า ความในมาตรา ๕๑ เป็นการกำหนด ระยะเวลาตายตัวและไม่สามารถขยายระยะเวลาได้ ซึ่งต่างจากมาตรา ๔๗ ที่เป็นบททั่วไป

คณะกรรมการธิการวิสามัญได้แสดงความเห็น สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ระยะเวลาตามบททั่วไปของการดำเนินการจะบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ ซึ่งสามารถขยายระยะเวลาได้ แต่หากเป็นการดำเนินการในเรื่องเฉพาะกิจของคณะกรรมการไต่สวน ควรจำกัดเพียง ๒ ปี

๒. การกำหนดกรอบระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ หากไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ระยะเวลา ๑ ปี มีบทลงโทษสำหรับกรรมการไต่สวนด้วยหรือไม่

๓. ความยุติธรรมที่ล่าช้าคือความไม่ยุติธรรม ดังนั้น การดำเนินการในแต่ละขั้นตอน ควรมีความรวดเร็ว แต่การดำเนินการที่รวดเร็วเกินไปอาจเกิดความไม่ยุติธรรมได้ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ คดีทุจริตแต่ละคดีย่อมมีประเด็นความยากหรือง่ายต่างกัน อย่างไรก็ตาม ัยการต้องถือสำนวนคดีของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก ดังนั้น กรอบระยะเวลาที่เร่งรัด หรือการขี้นมูลความผิดไปแล้ว อาจเกิดความไม่เป็นธรรม เพราะตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนดให้ยึดถือสำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเปรียบเทียบได้ว่าเป็น “ศาลชั้นต้น” และกำหนดให้ใช้สำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาให้แก่ศาล โดยบางคดีใช้เวลาในการไต่สวนไม่ถึง ๑ ปี และคดีส่วนใหญ่ใช้เวลามากกว่า ๑ ปี ทั้งนี้ การกำหนด กรอบระยะเวลา ๑ ปี จะทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เกิดปัญหาการใช้บังคับกฎหมาย และอาจเกิด กรณีทำสำนวนคดีไม่ละเอียด ซึ่งอาจส่งผลให้ศาลต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้า ดังนั้น กรอบระยะเวลาดำเนินการควรให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กำหนด

๔. กระบวนการแต่ละขั้นตอนต้องการความรวดเร็ว แต่บางคดีอาจมีเนื้อหามาก จึงควรพิจารณาเหตุผลประกอบการพิจารณาด้วยว่า เหตุใดจึงต้องใช้ระยะเวลา ๑ ปี ทั้งนี้ กระบวนการต้องชัดเจนว่า เริ่มจากการตรวจสอบ ไต่สวนเบื้องต้น ไต่สวน ทั้งหมดใช้ระยะเวลาแต่ละ ขั้นตอนเท่าใด

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นว่า มาตรา ๔๗ จะเป็นบททั่วไป ซึ่งสามารถขยายเวลาได้เพราะเป็นการดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากเป็นการดำเนินการนอกเหนือจากมาตรา ๕๑ ย่อมสามารถนำมาตรา ๔๗ มาใช้บังคับได้ เพราะเป็นบททั่วไป ประเด็นพิจารณา คือ จะขยายระยะเวลาจาก ๖๐ วันเป็น ๑ ปี หรือไม่

ทั้งนี้ ความในมาตรา ๕๑ เป็นคดีที่มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ จึงควรมีกรอบระยะเวลามากกว่าที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ เพราะแต่ละคดีมีความยาก ความง่ายต่างกัน

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้แสดงความคิดเห็นว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นด้วยในหลักการที่ว่าไม่ควรใช้ระยะเวลานานในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน จึงกำหนดระยะเวลาไว้ ๖๐ วัน ในการตรวจสอบเบื้องต้น เมื่อมาถึงกระบวนการไต่สวนตาม มาตรา ๕๑ นี้ บางคดีมีความชัดเจนแล้ว บางคดีอาจมีความซับซ้อน ซึ่งต้องมีการไต่สวน ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันความเสียหาย ทั้งนี้ แนวทางในการพิจารณา คือ ควรกำหนด กรอบระยะเวลาแบบเคร่งครัด คือ ๖๐ วัน หรือ ๑ ปี และหากกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กำหนดนั้น ต้องไม่เกินกรอบระยะเวลาในมาตรา ๔๗ โดยข้อคำนึงถึง คือ หากเป็นคดีใหญ่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรดำเนินการเอง หรืออาจตั้งคณะกรรมการไต่สวนโดยใช้ระยะเวลาในการ ดำเนินการพอสมควร

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาไว้ก่อน โดยมอบหมายสำนักงาน ป.ป.ช. จัดทำกรอบการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ กับกรอบการทำงานตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยระบุให้ชัดเจนว่า เดิมกำหนดไว้อย่างไรและควรเพิ่มเติมระยะเวลาอย่างไร เพื่อใช้ประกอบ คำชี้แจงกระบวนการและขั้นตอนต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้ ประเด็นระยะเวลา ตามวรรคหกให้รอการพิจารณาไว้ โดยในเบื้องต้นแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๑ ในการไต่สวนเรื่องใดที่เป็นเรื่องสำคัญมีผลกระทบอย่างกว้างขวาง หรือเป็นกรณีมีการไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเอง หรือจะแต่งตั้งกรรมการไม่น้อยกว่า สามสองคนและบุคคลอื่นเป็นคณะกรรมการไต่สวนก็ได้

การแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการในคณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่ง
คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแต่งตั้งจากหัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสี่
ตามความเหมาะสมกับเรื่องที่ไต่สวนได้

คณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวนหรือ พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ช่วยเหลือคณะกรรมการไต่สวนในการดำเนินการ ตามหน้าที่ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีมีความจำเป็นต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรไต่สวน ให้คณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวที่ไม่มีลักษณะตามมาตรา ๕๖ ให้เป็นที่ปรึกษาหรือเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒินั้นเป็นกรรมการในคณะกรรมการไต่สวนได้

ให้ที่ปรึกษาตามวรรคสามผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับกรรมการ

คณะกรรมการไต่สวนตามวรรคหนึ่งต้องดำเนินการให้เสร็จและจัดทำสำนวนการไต่สวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ภายในหกสิบวันหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย และให้นำมาตรา ๔๙ วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเอง ให้นำความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ และวรรคห้ามาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๕๓

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๓ นอกจากหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการตรวจสอบเบื้องต้น การไต่สวน และการไต่สวนเบื้องต้นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตรวจสอบเบื้องต้น การไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นได้ แต่ต้องไม่เป็นการเพิ่มขั้นตอนที่ไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น โดยอย่างน้อยต้องกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ และขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติหน้าที่แต่ละระดับให้ชัดเจน และมีระบบการติดตามตรวจสอบเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม”

มาตรา ๕๔

รอการพิจารณา

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้เสนอความเห็น ว่า ตามมาตรา ๙๗ ให้อำนาจผู้บังคับบัญชาในการตรวจสอบพยานหลักฐานอีกครั้ง โดยปกติกระบวนการกล่าวหา การพิสูจน์พยานหลักฐานสามารถดำเนินการได้ในชั้นศาลอยู่แล้ว ทั้งนี้ หากต้องมีการพิจารณาหลักฐานใหม่ในมาตรา ๕๔ (๒) จึงขอเสนอให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๙๗ มาบัญญัติเพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔ วรรคสองแทน

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็น ว่า ความในมาตรา ๙๗ เป็นการวางกรอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๖ กรณีการใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจ ในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาต้องใช้สิทธิภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรื้อการพิจารณาประเด็นการนำความในมาตรา ๙๗ มาบัญญัติเป็นวรรคสอง โดยมอบหมายกรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณายกร่างความสอดคล้องอีกครั้ง ทั้งนี้ ในเบื้องต้นแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ขึ้นพิจารณา

(๑) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่เป็นกรณี
การดำเนินคดีตามมาตรา ๒

(๒) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

(๓) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทั้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมิได้วินิจฉัย ในเนื้อหาแห่งคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหานั้นขึ้นพิจารณาก็ได้

(๔) ผู้ถูกกล่าวหาตาย เว้นแต่เป็นกรณีร้ายแรงผิดปกติ

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ในการพิจารณาทบทวนพยานหลักฐานใหม่
กรณีการลงโทษทางวินัยตาม (๒) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาพยานหลักฐานโดยละเอียด
ในกรณีที่มีการแจ้งผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไปแล้ว เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
มีมติเป็นประการใดให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป
ตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติตัดมาตรา ๙๗ ออกทั้งมาตรา ดังนี้

“**มาตรา ๙๗ ในกรณีพิพาทลงโทษทางวินัยตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ**
ป.ป.ช. หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีพยานหลักฐานอันแสดงได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา
มิได้มีพฤติกรรมที่ควรผิดตามที่กล่าวหาหรือกระทำความผิดในฐานความผิดที่แตกต่างจากที่ถูก
กล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน มีหนังสือพร้อมเอกสารและพยานหลักฐาน
ถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนคดีนั้นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง
จากคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ในกรณีพิพาททบทวนตามวรรคหนึ่ง
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาพยานหลักฐานโดยละเอียด เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ
เป็นประการใดให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป
ตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

มาตรา ๕๔

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอความเห็นว่า หากคดีไม่มีมูลย่อมไม่ต้องส่งคดีต่อ
อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ให้สำนักงานแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าเจ็ดสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ และให้เปิดเผยเหตุผลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๘๗”

มาตรา ๕๙

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๙ ในการกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐบรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน

ภายใต้บังคับมาตรา ๕๕ การกล่าวหาเจ้าพนักงานของรัฐ ให้กล่าวหาในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐไม่เกินห้าปี แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีการยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณาหรือกรณีที่ยกเหตุอันควรสงสัยขึ้นไต่สวนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการกับเจ้าพนักงานของรัฐอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในเรื่องนั้นได้ด้วย ไม่ว่าผู้นั้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว”

มาตรา ๖๑

มีการแก้ไข

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๓๒ เพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมหลักฐาน ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจตัวผู้เสียหายเมื่อผู้นั้นยินยอม หรือตรวจตัวผู้ต้องหา หรือตรวจสิ่งของหรือที่ทางอันสามารถอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ให้รวมทั้งทำภาพถ่าย แผนที่ หรือภาพวาดจำลองหรือพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือหรือลายเท้า กับให้บันทึกรายละเอียดทั้งหลายซึ่งน่าจะกระทำให้เกิดความกระจ่างขึ้น

ในการตรวจตัวผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาตามวรรคหนึ่ง หากผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาเป็นหญิง ให้จัดให้เจ้าพนักงานซึ่งเป็นหญิงหรือหญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาจะขอ نابุคคลใดมาอยู่ร่วมในการตรวจนั้นด้วยก็ได้

(๒) ค้นเพื่อพบสิ่งของ ซึ่งมีไว้เป็นความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือได้ใช้ หรือสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยค้น

(๓) หมายถึงบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของ ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่บุคคลที่ถูกหมายเรียกไม่จำเป็นต้องมาเอง เมื่อจัดส่งสิ่งของมาตามหมายแล้ว ให้ถือว่าเสมือนว่าได้ปฏิบัติตามหมาย

(๔) ยึดไว้ซึ่งสิ่งของที่ค้นพบหรือส่งมามากกล่าวไว้ในอนุมาตรา (๒) และ (๓)

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑. มีข้อห่วงใยในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน หากเป็นเพียงผู้รับคำร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษแล้วส่งต่อไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยมิได้มีการรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น จะไม่เกิดประโยชน์ในการมอบหมายให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทน ดังนั้น จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมให้มีการดำเนินการ ดังกล่าวอย่างไรให้ชัดเจน

๒. แต่เดิมกรณีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่พนักงานสอบสวนไม่มีหน้าที่และอำนาจสอบสวน จึงต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่สิ่งที่ต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่ง คือ พยานหลักฐานเบื้องต้น ดังนั้น พนักงานสอบสวนจะสามารถดำเนินการได้เพียงใดขึ้นอยู่กับ บทบัญญัติของกฎหมาย และหากเป็นไปได้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองบังคับการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้เคยเสนอความเห็นว่ามี ความพร้อมที่จะเป็นหน่วยงาน ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ปัจจุบันยังขาดแคลน งบประมาณในการดำเนินการ จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินการในเรื่อง ดังกล่าวด้วย

หากพิจารณาอำนาจสอบสวนของพนักงานสอบสวน สามารถใช้อำนาจสอบสวน ได้เฉพาะในช่วงที่ผู้ถูกกล่าวหาอยู่กับพนักงานสอบสวน ซึ่งการจับ ควบคุมตัว ต้องมีหลักฐาน พอสมควร หรือเป็นความผิดซึ่งหน้า ทั้งนี้ นอกจากสืบหาความผิดแล้วต้องสืบหาความบริสุทธิ์ให้กับ ผู้ถูกกล่าวหาด้วย เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่รับเรื่องต่อจากพนักงานสอบสวนได้รับประโยชน์ จากพยานหลักฐานที่พนักงานสอบสวนมี อย่างไรก็ดี หากเพิ่มอำนาจจัดทำ “สำนวนการสืบสวน สอบสวน” ไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะเกิดประโยชน์มาก

๓. พนักงานสอบสวนควรให้ความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหาได้เลย เนื่องจาก ปัจจุบันการร้องทุกข์กล่าวโทษสามารถทำได้โดยง่าย ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนมีอำนาจตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามมาตรา ๑๓๒ สามารถดำเนินการได้ทุกเรื่องเพื่อพิสูจน์ ความผิด ซึ่งสามารถเขียนไว้ในคู่มือได้

กรรมการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นว่า สำนักงาน ป.ป.ช. เคยทำข้อตกลง (MOU) กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับการตรวจสอบ คำกล่าวหาใน ๓ ฐานความผิดที่เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเดิมสำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว ในการนี้ การจัดทำคู่มือตามมาตรา ๖๑ ควรขยายรายละเอียดในคู่มือให้ชัดเจน

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทน กรธ. ได้แสดงความคิดเห็นว่า มาตรา ๖๑ ของพนักงานสอบสวนไม่ใช่การใช้อำนาจสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีเพียงอำนาจหาข้อเท็จจริงเบื้องต้น

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นว่า ที่ผ่านมามีพนักงานสอบสวนส่งเรื่องร้องทุกข์หรือกล่าวโทษมายังคณะกรรมการ ป.ป.ช. มักจะมีสำนวน การสอบสวนอยู่ด้วย เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไป

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๑ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ให้ดำเนินคดีกับเจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลอื่นใดในข้อหาใด ๆ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้พนักงานสอบสวนแสวงหาข้อเท็จจริง รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐาน เบื้องต้น แล้วส่งคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษนั้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเจ็ดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ”

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติตั้งข้อสังเกตท้ายรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ คือ การจัดทำคู่มือในมาตรา ๖๑ วรรคสาม ควรดำเนินการกำหนดในคู่มือด้วยว่า พนักงานสอบสวน ต้องแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงแห่งคดี รวมทั้งพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ถูกกล่าวหาด้วย

มาตรา ๖๒/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นว่า กรณีอำนาจสอบสวนทางวินัยไม่ควรอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวน เพราะเป็นอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยแท้ อีกทั้งตามความในมาตรา ๙๗ ได้บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนต้องพิจารณาลงโทษทางวินัยตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ทั้งนี้ เพื่อป้องกันกรณีการมอบหมายพนักงานสอบสวนดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานร้ายแรงผิดปกติ จึงควรตัดความในมาตรา ๒๘ (๒) ออก

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็น ดังนี้

๑. ก่อนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บังคับใช้ การร้องทุกข์มีขั้นตอน หากเป็นคดีอาญาต้องแจ้งต่อต้นสังกัดเพื่อทราบฯ ข้าราชการถูกดำเนินคดี ทางอาญา และต้องแจ้งให้ทราบถึงผลของคดีอาญา ซึ่งพนักงานสอบสวนจะส่งฟ้อง ๒ ทาง ต่อมา ภายหลังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ บังคับใช้ ได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินการทั้ง ๒ ทาง คือ ทางวินัยและอาญา

๒. พนักงานสอบสวนจะดำเนินการเฉพาะเหตุพิเศษ เช่น ข้าราชการถูกดำเนินคดีอาญาหรือพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา ต้องแจ้งไปยังต้นสังกัดเพื่อสอบสวน และเมื่อสอบสวนเสร็จให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัย แล้วตั้งคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสอบสวนทางวินัยหรือไม่ก็ได้

๓. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ต้องดำเนินคดีทั้งทางอาญา และแจ้งให้ดำเนินคดีทางวินัยด้วย ดังนั้นจึงต้องแยกการดำเนินการออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๓.๑ กระทำความผิดทางอาญา อยู่ในหน้าที่และอำนาจของพนักงานสอบสวน

๓.๒ กระทำความผิดทางวินัย อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีศักดิ์สูงกว่ากรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการเอง และมีความเข้มข้นในการสอบสวนมากกว่า

๔. ตามหลักการแล้วกรณีกระทำความผิดทางวินัยในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการเอง ยกเว้นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติมอบหมายให้พนักงานสอบสวนดำเนินการแทน และตามมาตรา ๖๓ ถึงมาตรา ๖๔ อาจส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอน หรือมอบหมายหน่วยงานของรัฐ ให้ดำเนินการทางวินัยไปตามหน้าที่และอำนาจก็ได้

๖. กรณีการสมยอมในการเสนอราคา (ฮั้วประมูล) ข้อควรพิจารณา คือ จะให้อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานสอบสวน เพราะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วยเจ้าหน้าที่รัฐและเอกชน

ส่วนกรณีร่ำรวยผิดปกติเป็นความผิดในทางอาญา แต่ไม่มีโทษทางอาญา เป็นเพียงการรับผิดในทางแพ่ง จึงไม่ควรส่งให้พนักงานสอบสวน

กรรมาธิการในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงข้อห่วงใยว่าการมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐดังกล่าว เกรงว่าจะมีการมอบหมายให้ดำเนินคดีกรณีร่ำรวยผิดปกติ ตามมาตรา ๒๘ (๒) หรือการดำเนินคดีเกี่ยวกับการสมยอมในการเสนอราคา (ฮั้วประมูล) ตามมาตรา ๒๘ (๔) ซึ่งไม่ควรมอบหมายให้หน่วยงานอื่นดูแล

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติเพิ่มความเป็นมาตรา ๖๒/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๒/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๘ (๒) และ (๔) ที่มีใช้ความผิดร้ายแรง ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไปก็ได้”

มาตรา ๖๓

รอกการพิจารณา

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติรับรองการพิจารณาประเด็นในวรรคสอง โดยมอบหมายกรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา ทั้งนี้ ในเบื้องต้นมีความเห็นว่าควรนำไปบัญญัติไว้ในหมวด ๘ ความร่วมมือกับต่างประเทศ และ มาตรา ๑๓๔ ซึ่งเบื้องต้นเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสอง ดังนี้

“ในกรณีที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใดว่ากระทำความผิดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาจะต้องรับโทษตามกฎหมายไทยและ เป็นความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลต่างประเทศ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณา ส่งเรื่องให้หน่วยงานต่างประเทศที่มีหน้าที่และอำนาจ รับไปดำเนินคดีตามกฎหมายของประเทศนั้น ทั้งนี้ ในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

มาตรา ๖๔

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

- ไม่มี -

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐตาม มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๒/๑ และมาตรา ๖๓ แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการไป ตามหน้าที่และอำนาจของตนและรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการและภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๖๖

มีการแก้ไข

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔๑ การรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาจากต่างประเทศ ให้นำบทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวาง โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานผู้แทน กรธ. ได้เสนอความเห็นว่ ประเด็นอยู่ที่ วิธีพิจารณาคดีของศาล และศาลจะรับฟังพยานหลักฐานที่ได้รับหรือไม่ เช่น กรณีการดักฟัง ซึ่งศาลไทยอาจไม่รับฟัง เป็นต้น

คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอความเห็น ดังนี้

๑. ตามที่มีข้อเสนอเกี่ยวกับการนำพยานหลักฐานในคดีใดคดีหนึ่งมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการไต่สวน ข้อเท็จจริงแล้วไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมาย เพราะเมื่อนำพยานหลักฐานดังกล่าวไปบรรจุไว้ในสำนวน ซึ่งนำมาจากคดีใดคดีหนึ่งที่มีกฎหมายรองรับอยู่แล้ว ส่วนศาลจะรับฟังหรือไม่อยู่ในดุลพินิจของศาล

๒. ข้อพิจารณาการเพิ่มความเป็นวรรคสามดังกล่าว คือ หากไม่บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า “สามารถกระทำได้” อาจจะทำให้เกิดปัญหาข้อขัดแย้งว่า สามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานได้หรือไม่

๓. กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ได้ขอพยานหลักฐานมาจากต่างประเทศสำหรับกรณีการติดสินบนของบริษัท โรลส์-รอยซ์ เอ็นเนอร์จี ซิสเต็ม อิงค์ ซึ่งยังมีข้อสงสัยว่า สามารถนำพยานหลักฐานดังกล่าวมาใช้ในสำนวนคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้หรือไม่

ทั้งนี้ หากจะนำพยานหลักฐานของ DSI มาใช้ แต่ประเทศเจ้าของข้อมูลอาจขัดข้องใจในแนวทางการปฏิบัติของไทย ซึ่งควรใช้เป็นพยานหลักฐานเฉพาะในส่วนที่เจ้าของข้อมูลอนุญาตเท่านั้น และหากจะขอร่วมใช้ข้อมูล เจ้าของข้อมูลในต่างประเทศอาจไม่เห็นด้วย จึงควรขออนุญาตการใช้ข้อมูลร่วมอย่างถูกต้อง

ในการนี้ ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติรองรับไว้ ดังนั้น จึงเป็นเพียงการรวบรวมพยานหลักฐานที่ได้รับการอ้างอิงตามขอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ศาลจะรับฟังหรือไม่รับฟังเป็นอำนาจของศาลว่า การได้มาของพยานหลักฐานชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

อย่างไรก็ดี การบัญญัติถ้อยคำไว้ในกฎหมายทำให้เกิดผลใน ๒ ทาง กล่าวคือ

๓.๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดอยู่แล้ว แต่กำลังจะจำกัดอำนาจของหน่วยงาน

๓.๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจในฐานะพนักงานสอบสวน ซึ่งกลายเป็นการไม่บัญญัติไว้ในกฎหมายไม่สามารถกระทำได้

อนึ่ง ตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญหากพยานหลักฐานดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับคดีก็สามารถใช้พยานหลักฐานดังกล่าวได้ เพราะเป็นกรณีนำพยานหลักฐานไปใช้ประกอบสำนวนการไต่สวนที่เกี่ยวข้อง

๔. ปัจจุบันการขอความร่วมมือระหว่างประเทศในทางแพ่งไม่สามารถทำได้ และหากมีการนำหลักฐานที่ได้รับจากความร่วมมือระหว่างประเทศไปใช้ในศาลแพ่ง ไม่ว่าศาลจะรับฟังหรือไม่ อาจไม่เป็นไปตามข้อกำหนดความร่วมมือระหว่างประเทศ

๕. พยานหลักฐานไม่ว่าจะได้มาโดยชอบหรือไม่ชอบตามความร่วมมือระหว่างประเทศ อาจถูกนำมาใช้ในสำนวนใดสำนวนหนึ่งได้ โดยอาจสอบปากคำเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบเป็นหลักฐานได้ ทั้งนี้ เพื่อให้พยานหลักฐานดังกล่าวถือว่าได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ศาลจะรับฟังหรือไม่เท่านั้น

กรณีตัวอย่างคดีจำนำข้าว ทุนายความโต้แย้งว่า พยานหลักฐานที่นำมาใช้มาจากคดีอีกคดีหนึ่ง แต่ศาลก็รับฟังพยานหลักฐานดังกล่าว ในการนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาได้กำหนดเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานไว้ โดยให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้เสนอความเห็นว่า การขอพยานหลักฐานผ่านผู้ประสานงานกลางต้องดำเนินการอย่างถูกต้อง การตั้งสำนวนคดี โดยในคดีใหญ่ ๆ อาจต้องมีการแยกสำนวนและอาจเกิดปัญหาได้ หรือหากการดำเนินคดีอยู่ระหว่างการสอบสวนของ DSI ซึ่งต้องขอพยานหลักฐานในสิ่งเดียวกัน จะเป็นภาระแก่ผู้ถือข้อมูลซึ่งอยู่ต่างประเทศได้ ดังนั้น การได้พยานหลักฐานมาจึงเป็นประเด็นสำคัญที่กฎหมายภายในของประเทศไทยต้องเอื้อต่อการใช้พยานหลักฐานดังกล่าว เช่น กรณีตัดสินบนของบริษัท โรลส์-รอยซ์ เอ็นเนอร์จี ซิสเต็ม อิงค์ เป็นต้น ที่เสนอขอพยานหลักฐานไปแล้ว แต่มีการขอสำเนาเพิ่มจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยการขออนุญาตร่วมใช้ข้อมูลดังกล่าวต้องใช้เวลาเป็นปี ซึ่งแต่เดิมเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดังนั้น จึงมีความพยายามที่จะกำหนดไว้ในกฎหมายระดับพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกัน ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอใช้ข้อมูลใน ๖ สำนวนภายในคำขอเดียว

ปัญหาที่เป็นกรณีตัวอย่างในศาลฎีกา ศาลมีคำสั่งยึดทรัพย์ในคดีหลักกรณีแก้ไขสัญญาสัมปทานดาวเทียม มีคำเบิกความเอกสารบางส่วน เช่น สัญญาสัมปทานในสำนวนคดีหลักที่เป็นกรณีดำเนินคดีโดยเฉพาะ เอาพยานคดีหนึ่งมาใช้ในอีกคดีหนึ่ง แต่กรณีตามมาตรา ๖๖ วรรคสาม มีข้อพิจารณาว่า ในต่างประเทศการกระจายใช้สำนวนสามารถรับฟังได้ในชั้นศาลหรือไม่

ในการนี้ คดีอาญาหรือคดีร่ำรวยผิดปกติที่ต้องติดตามทรัพย์กลับคืนสู่แผ่นดินควรมีการทำคำขอไว้ในคำขอเดียว และขอเพียงครั้งเดียว เพราะการดำเนินคดีในทางแพ่งประเทศไทยยังไม่มีข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงต้องมีกฎหมายภายในกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าสามารถทำได้ ทั้งนี้ มีบางคดีที่สำนักงาน ป.ป.ช. ขอความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาแต่เกี่ยวเนื่องกับคดีแพ่งเพื่อใช้ประโยชน์ในคดีร่ำรวยผิดปกติ ส่วนศาลจะรับฟังหรือไม่เป็นดุลพินิจของศาล

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. แสดงความเห็นว่าการตรวจสอบต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่อง และอาจต้องใช้ข้อมูลร่วมกันในทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเส้นทางการเงินที่กระจายไปในต่างประเทศ ดังนั้น การบัญญัติกฎหมายจะทำให้สามารถทำงานได้ง่ายขึ้น

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. แสดงความเห็นว่า พัฒนาการของศาลทุจริต เห็นด้วยในประเด็นที่ศาลจะสามารถมีคำสั่งริบทรัพย์ในต่างประเทศได้ ทั้งนี้ หากไม่บัญญัติเพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๖๖ จะทำให้ประเทศไทยถูกร้องเรียน (Challenge) ได้ และอาจเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ นำมาซึ่งข้อหาการได้มาซึ่งพยานหลักฐานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติเพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๖๖ เป็นดังนี้
“เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจนำพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวนหรือพยานหลักฐานที่ได้มาจากต่างประเทศอื่นได้มาอย่างถูกต้องตามกฎหมายคดีใดคดีหนึ่งมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนการไต่สวนที่เกี่ยวข้องได้”

มาตรา ๗๑

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความเห็นว่า กรณีที่เป็นคดีการเรียกรับเงิน ผู้ถูกกล่าวหาเรียกรับเงินกับใคร จึงจำเป็นต้องมีการเปิดเผยชื่อ ตำแหน่ง ที่อยู่ของผู้กล่าวหาหรือพยาน เพื่อให้การสืบสวนสอบสวนสามารถดำเนินการต่อไปได้

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองของมาตรา ๗๑ เป็นดังนี้

“สรุปสาระสำคัญตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นการเปิดเผยชื่อ ตำแหน่ง ที่อยู่ของผู้กล่าวหาหรือพยาน หรือข้อมูลอื่นใดอันเป็นเหตุให้ทราบถึงตัวผู้กล่าวหาหรือพยาน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๗๒

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปราย

คณะกรรมการวิสามัญได้แสดงความเห็นว่า จากข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สามารถเทียบเคียงประเด็นที่รัฐต้องจัดหาทนายให้ผู้ถูกกล่าวหาในคดีทุจริตนั้น หากเทียบกับคดีอาญาสำหรับคดีที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป “รัฐต้องจัดหาทนายให้” มีข้อเสนอว่า ควรนำมาใช้บังคับกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๗๕

คณะกรรมการตีตอออก

ประเด็นอภิปราย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แสดงความเห็นว่า ตามโครงสร้างเดิมของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถมอบหมายให้กรรมการ ป.ป.ช. เพียงคนเดียวพิจารณารายงานสำนวนการไต่สวนหรือการไต่สวนเบื้องต้นได้ อีกทั้งกรณีที่มีประเด็นมอบหมายกรรมการ ป.ป.ช. บางส่วนอาจส่งผลต่อรูปคดี โดยอาจมีการโน้มน้าวต่อรูปคดีได้

คณะกรรมการการวิสามัญได้แสดงความคิดเห็นว่า การมีบทบัญญัติในมาตรา ๗๕ จะเกิดประโยชน์ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเป็นการตัดตอนให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้รับมอบหมายไปพิจารณาก่อนได้ โดยเหตุผลและอำนาจในการมอบหมายเป็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งอาจจะมอบหมายหรือไม่ก็ได้

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แสดงความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติหากไม่สามารถถ่ายโอนคดีหรือมอบหมายคดีบางคดีให้กับกรรมการ ป.ป.ช. คนหนึ่งคนใดพิจารณาแทนก่อน

ผลการพิจารณา : ที่ประชุมมีมติให้ตัดความในมาตรา ๗๕ ออกทั้งมาตรา ดังนี้

“มาตรา ๗๕ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับสำนวนคดีไต่สวนหรือรายงานคดีไต่สวนเบื้องต้นตามมาตรา ๗๔ แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่ง พิจารณารายงานสำนวนคดีไต่สวนหรือคดีไต่สวนเบื้องต้นว่าเป็นคดีที่มีมูลคดีผิดหรือไม่ และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ โดยให้กรรมการผู้นั้นเสนอความเห็นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบหมาย”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมมีมตินัดประชุมครั้งต่อไป จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

๔.๑ ครั้งที่ ๑๘ วันอังคารที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

๔.๒ ครั้งที่ ๑๙ วันพุธที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ
หมายเลข ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

๔.๓ ครั้งที่ ๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุม
คณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

๔.๔ ครั้งที่ ๒๑ วันศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ
หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

เมื่อจบระเบียบวาระการประชุมแล้ว พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ประธาน
คณะกรรมการการวิสามัญ กล่าวขอบคุณกรรมการการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและ
กล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

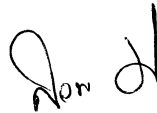
ขอรับรองว่าได้มีการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ครั้งที่ ๑๗ ในวันศุกร์ที่ ๘
ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ จริง

..... ผู้จัดบันทึกการประชุม

(นางธัญญา ศรีสุพรรณ)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

..... ทาน

(นางสาวสุวพร นิลทัพ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๓

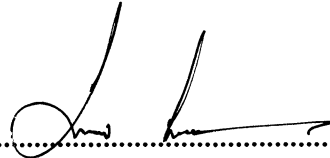
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

..... ทราบ

(นายดิเรก จันทรอินทร์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

..... ทราบ

(นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ)

รองเลขาธิการวุฒิสภา